

Groei Industrie hapert; Technologische industrie blijft groeimotor

Na een zeer sterk 2021 verliest de industriële activiteit in 2022 en 2023 vaart. De Oekraïne-oorlog, boycots tegen Rusland en lockdowns in China hebben de toeleveringsproblemen verergerd. Aanhoudend hoge grondstof- en materiaalprijzen zetten de industriële productie en marges onder druk”.

Ook de vraag naar industriële producten komt door een afkoelende economie uiteindelijk onder druk te staan. Energie-intensieve industrietakken zien de groei het sterkst terugvallen.

De onzekerheidsmarge van de ramingen groter dan gebruikelijk als gevolg van de onzekerheden rond de Oekraïne-oorlog. Eventuele nieuwe boycots van Russische producten of verdere vermindering van gasleveringen door Rusland blijven een groot risico voor de groei van de Nederlandse industrie.

De Oekraïne-oorlog, de boycots tegen Rusland en de lockdowns in China hebben de toeleveringsproblemen voor de Nederlandse Industrie in de eerste helft van 2022 verergerd. Naast de verstoorde toelevering van grondstoffen uit Oekraïne, gelden er sancties tegen grote Russische bedrijven, importverboden op basismaterialen als hout, (producten van) ijzer en staal en exportverboden voor diverse machines en andere technologische producten.

Rusland en Oekraïne zijn als exportlanden van beperkte betekenis voor de Nederlandse industrie: de directe en indirecte vraag vanuit de landen was voor de oorlog goed voor nog geen 0,2% van de toegevoegde waarde van de industrie. De grootste impact hebben de aanhoudend hoge grondstof- en materiaalprijzen, doordat die de industriële productie en winstmarges onder druk zetten. Toeleveranciers

KIJK OP

Edse Dantuma
Sector econoom ING

ciers aan het begin van de productieketen hebben hier met meeste last van. Eindfabrikanten hebben vooral met productiebeperkingen en oplopende werkvoorraden te maken als gevolg van de toeleveringsproblemen. Bovendien temperen de hogere prijzen via hogere inflatie de eindvraag en kunnen zij de internationale concurrentiekracht beperken. Sinds de uitbraak van de oorlog hebben in het bijzonder de toegenomen energieprijzen voor extra uitdagingen gezorgd.

De verwachte groei komt in ons basisscenario van aanhoudende inflatoire druk, wisselvallige toeleveringsketens en een afkoelende economie uit op 2,5% in 2022. Hoewel de onzekerheidsmarge groot is, ligt voor de tweede helft van 2022 en begin 2023 een beperkte industriële krimp in de lijn der verwachting. Wanneer Rusland de gaskraan voor Europa verder dichtdraait is een grotere terugval waarschijnlijk. De groeivoorzichten zijn dan ook sterk afhankelijk van de ontwikkeling van de Oekraïne-oorlog en de gaslevering uit Rusland.

Technologische industrie blijft structurele groeimotor! Afgezet tegen de andere EU-landen presteert de Nederlandse industrie het afgelopen jaar opvallend goed. De belangrijkste verklaring daarvoor is de sterke groei van 15% die de technologische industrie in 2021 liet zien, met daarbinnen de machine-industrie aan kop. Nederlandse machinebouwers presteren over een breed front sterk. De impulsen van de voortgaande digitalisering en elektrificatie vormen een belangrijke groeimotor. Met bedrijven als ASML, ASMI, NXP en Besi en grote toeleveranciers als VDL in de gelederen speelt Nederland een belangrijke rol in de sterk groeiende halfgeleiderindustrie. Toeleveranciers in de metaal-, kunststof- en elektrotechnische industrie profiteren daar ook van. De structurele groei en de toelevering van machines aan veelal Aziatische chipfabrikanten maakt de technologische industrie ook minder gevoelig voor de economische tegenwind uit Europa.

**‘Gevolgen Oekraïne-oorlog
en lockdowns verergeren
toeleveringsproblemen’**